

OBSAH

ÚVOD /5/

CÍLE A PROSTŘEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE /6/

Organizace pomocné školy /8/

Učební plán pomocné školy /9/

Hodnocení žáka pomocné školy /10/

Spolupráce školy s rodinou /10/

PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ POMOCNÉ ŠKOLY /11/

Organizace vyučování v přípravném stupni /12/

Učební plán přípravného stupně /13/

Učební osnovy přípravného stupně /13/

Smyslová výchova /13/

Rozumová výchova /15/

Pracovní a výtvarná výchova /18/

Tělesná výchova /21/

Hudební výchova /23/

POJETÍ A OBSAH UČIVA POMOCNÉ ŠKOLY /24/

Nižší stupeň pomocné školy /24/

Učební plán nižšího stupně pomocné školy /24/

Střední stupeň pomocné školy /25/

Učební plán středního stupně pomocné školy /25/

Vyšší stupeň pomocné školy /26/

Učební plán vyššího stupně pomocné školy /26/

Pracovní stupeň pomocné školy /27/

Učební plán pracovního stupně pomocné školy /27/

UČEBNÍ OSNOVY POMOCNÉ ŠKOLY /28/

Čtení /28/

Psaní /31/

Počty /33/

Věcné učení /36/

Smyslová výchova /43/

Pracovní a výtvarná výchova /45/

Tělesná výchova /53/

Hudební výchova /58/

Řečová výchova /61/

ZÁVĚR /63/

Úvod

V pomocné škole se vzdělávají žáci s takovou úrovní rozvoje rozumových schopností, která jim nedovoluje prospívat na základní ani na zvláštní škole, ale umožňuje jim, aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky, potřebné k orientaci v okolním světě, k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života.

Těžké práce pomocné školy spočívá ve výchovné a vzdělávací činnosti, zaměřené na poskytování elementárních vědomostí, dovedností, na vytváření návyků, potřebných k uplatnění v praktickém životě a na rozvíjení duševních i tělesných schopností žáků, založeném na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností.

Zkušenosti z práce pomocných škol v České republice ukazují, že i žáci se závažným mentálním postižením si mohou v průběhu desetileté docházky do pomocné školy osvojit velké množství poznatků a dovedností, které zvýší jejich samostatnost a soběstačnost, obohatí celý jejich další život a některým z nich umožní i uplatnění v jednoduchých produktivních pracovních činnostech. Mnohé z vědomostí a dovedností získaných v pomocné škole žáci využijí i při naplňování svého volného času, při různých formách tvořivé činnosti, zájmových aktivit, rekreace a zábavy, které povedou ke zlepšení kvality jejich života.

Zcela novou funkcí pomocné školy je připravovat žáky k dalšímu vzdělávání. Absolventi pomocné školy mají možnost pokračovat ve svém vzdělávání v praktické škole a získat tak kvalifikaci k vykonávání jednoduchých pracovních činností.

K zefektivnění práce pomocné školy přispívá skutečnost, že od školního roku 1997/98 jsou školy vybaveny učebnicemi pro všechny vzdělávací předměty. Toto opatření usnadní učitelům jejich práci a žákům opakování učiva i domácí přípravu na vyučování.

Aktuálním úkolem našeho speciálního školství je umožnit vzdělávání i dětem, které byly donedávna od školní docházky osvobozeny. Aby i tyto děti mohly uplatnit své právo na vzdělání, byl pro ně zřízen přípravný stupeň pomocné školy. Při ověřování této nové formy vzdělávání se ukázalo, že mnohé z dětí, u nichž se z počátku školní docházky projevovaly jen velmi malé předpoklady k soustavnému vzdělávání, v průběhu vyučování dozrály a rozvinuly se natolik, že mohou úspěšně absolvovat pomocnou školu.

Vzhledem ke stále důslednějšímu uplatňování práva všech dětí na vzdělání přicházejí v současné době do pomocných škol i žáci s velmi závažným stupněm postižení. Práce s nimi je pedagogicky i lidsky velmi náročná a ne každý pedagog má dostatek síly a optimismu, aby ji mohl vykonávat. Proto patří hluboká úcta všem učitelům a vychovatelům, kteří se vzdělávání těchto žáků dlouhodobě věnují.

S upřímným přáním mnoha úspěchů všem učitelům i jejich žákům

Iva Švarcová